

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Eidem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

temperantia. Intelligas ergo in primo iustitiam , quam exerceas in judicis, in secundo fortitudinem, quam exhibeas in adversis, in tertio prudentiam, quam observes in dubiis, in quarto temperantiam, quam in prosperis non dimittas. Per aurum verò sapientia designatur: quia sicut aurum præminent metallis universis, sic sapientia donis omnibus antecellit, Propheta testante: *Requiescat super eum spiritus sapientie &c.* Nihil est autem quod Regem magis oportet habere. Vnde Rex ille pacificus Salomon solam à Domino sapientiam postulavit, ut populum sibi commissum provide sciret gubernare. Porrò sinalagdi viriditas fidem, saphiri serenitas spem, granati rubicunditas caritatem, topatij claritas operationem bonam significat, de qua Dominus: *Luceat lux vestra.* Habet igitur in smaragdo quod credas, in saphiro quod speres, in granato quod diligas, in topatio quod exerceas, ut de virtute in virtutem ascendas, donec Deum deorum videoes in Sion.

E I D E M.

*Epiſt. 2:9.
De negotio At-
chiepiscopi
Cantuariensis.
Vide goſta In-
noc. III. c. 131.*

Cum super negotio Cantuariensis Ecclesiae nos tibi seriperimus humiliter, diligenter, benignè, exhortando ac rogando, tu nobis, ut salva pace tua loquar, rescripsisti quasi comminando & exprobrando, contumaciter & protervè. Et cum nos tibi supra jus deferre cures, tu nobis secundum jus deferre non curas, minus quam decet attendens quod si tua nobis devotio plurimum est necessaria, nostra tamen tibi non parum est opportuna; cumque nos in tali casu tantum honorem nulli Principum detulerimus quantum tibi, tu nostro tantum derogare attendis honori quantum in simili casu nullus Princeps derogare præsumpsit, quasdam frivolas occasiones prætendens quibus afferis quod electioni de dilecto filio magistro Stephano tituli sancti Chrysogoni Presbytero Cardinali à monachis Cantuariensis celebrata non potes præstare consensum; quia videlicet inter tuos est conversatus inimicos, & persona ejus est tibi prorsus ignota. Porrò, juxta proverbium Salomonis, frustra jacitur retante oculos pennatorum, cum intelligamus illud ei non esse imputandum ad culpam, sed ad gloriam potius adscriendum, quod Parisius diu vacans liberalibus studiis in tantum profecit ut meruerit esse Doctor, non solum in liberalibus facultatibus, verum & in theologicis dis-

ciplinis; ac sic per hoc, cum vita concordaret doctrina, dignus est habitus præbendam obtinere Parisensem. Vnde mirabile gerimus si vir tanti nominis, de tuo regno dicens originem, tibi potuit esse saltem quoad famam ignotus; præsertim cum ter scripſisse illi, postquam à nobis exiit in Cardinalem promotus, quod licet disposueris eum ad tuę familiaritatē obsequium evocare, gaudebas tamen quod ad maius erat officium sublimatus. Sed illud potius te attendere decuisset, quod in terra tua natus es, de parentibus tibi fidelibus ac devotis, quodque in Ecclesia Eboracensi fuerat præbendatus, qua longè major & dignior quam Parisiensis existit. Vnde non solum ratione carnis & sanguinis, verum etiam obtenuit ecclesiastici beneficij & officij, te ac regnum tuum affectu sincero diligere comprobatur. Nuntij verò tui cauam nobis aliam expresserunt quare non præstitisti ejus electioni consensum, quia videlicet nunquam fuerat requisitus ab illis qui eum à te debuerant postulare, afferentes quod litteræ illæ quibus mandavimus ut super hoc negotio procurares ad nos idoneos destinares, ad te minimè pervernerunt, & monachi Cantuarienses, quavis pro aliis negotiis ad tuam præsentiam accessissent, pro postulando tamen consenuit nec litteras nec nuntios direxerunt. Vnde iidem nuntij cum multa instantia nobis supplicarunt quatenus ex quo nobis complacuit hanc tibi honorificentiam reservare ut monachi Cantuarienses regium postularent assensum, quoniam hoc factum non erat, dilationem congruam concedere dignaremur infra quam posset id fieri, ne juri tuo contingere derogari; contra personam electi quiddam ad ultimum proponentes quod cum manifeste falsum sit, ostium oris claudere debuissent; præsertim cum si verum esset, promotionem ejus jam impedire non posset. Licet autem super electionibus apud secundum apostolicam celebratis non confuerit assensus Principum expectari, duo tamen monachi fuerunt specialiter deputati ut ad te pro requirendo assensu venirent; qui apud *Ydvoriam fuerunt re tenti, ut injunctum sibi mandatum execueri non valerent, & præfatae litteræ de procuratoribus ad nostram præsentiam destinandis tuis fuerunt nuntiis assignatae, ut eas tibi fideliter præsentarent. Nos quoque, qui super eandem Ecclesiam Cantuariensem plenitudinem potestatis habe-

*Devoriam

mus, regium super hoc dignati sumus implorare favorem; & cursor noster qui apostolicas tibi litteras praesentavit, litteras quoque Prioris ac monachorum, qui ex mandato totius Capituli Cantuariensis celebraverant electionem memoratam, super assensu petendo regiae sublimitati porrexit. Ideoque non vidimus oportere de novo post hac omnia regium postulare consensum, sed illud dispozimus, non declinantes ad dexteram vel ad sinistram, quod sanctorum patrum canonicae sanctiones statuunt faciendum, ut videlicet nihil morae vel difficultatis rectis dispositib; afferatur, ne gregi dominico diu deficit cura pastoralis. Quocirca nil discretio ni vel regali prudentiae suggesterat à quoquam quo aliquatenus valeat à consummatione hujus officij revocari: quoniam cùm absque vi & dolo canonica sit electio de persona idonea concorditer celebrata, sine damno famae & periculo conscientiae differre non possemus. Tu ergo, fili carissime, cuius honori supra jus deferre curavimus, secundum jus nostro studias honori deferre, ut gratiam divinam & nostram uberiori merearis; ne forte, si secus egeris, in eam te difficultatem inducas de qua non facilè valeas expediri, cùm tandem oporteat eum vincere cui flectitur omne genu cælestium, terrestrium, & infernorum, cuius nos vices in terris, licet immeriti, exercemus. Ne igitur eorum consiliis adquiescas qui tuam semper turbationem desiderant ut melius possint in aqua turbida pescari, sed nostro beneplacito te committas, quod utique tibi cedet ad laudem, gloriam, & honorem. Quia non eset tibi tutum in hac causa Deo & Ecclesiæ repugnare pro qua beatus martyr & Pontifex gloriósus Thomas sanguinem suum recenter effudit, præser-tim ex quo pater & frater tuus claræ memoriae tunc Reges Anglorum in manibus Legatorum apostolica fedis illam pravam consuetudinem abjurarunt. Nos autem, si nobis humiliter acqueveris, sufficienter tibi & tuis providere curabimus, ne super hoc valeat vobis aliquid præjudicium generari. Datum Laterani ..... pontificatus nostri anno decimo.

*ABBATI ET CONVENTVI
Fossatenfi.*

Dpf. 110.
Confirmatio
quædam con-
cordio.

S Olet annuere sedes apostolica piis votis & honestis petentium precibus favorem benivolum impertiri. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris justis pre-

cibus inclinati, redditus quos bona memoriae Ysembardus Abbas de assensu vestro, fili conventus, ad augmentum luminum sacrifia monasterij vestri apud Longumvillare concessit, sicut eadem ipsos justè possidet & quietè, ipsi auctoritate apostolica confirmamus & prefentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum VIII. Idus Ianuarij, anno decimo.

*EPISCOPO, ARCHIDIACONO,
& Preposito Atrebatenfi.*

Dilecti filij Abbas & conventus de Cisonio nostris auribus intimarunt quodam quædam domus eorum, quæ dicitur *Bel-Repare*, præter Canonicos & fratres tanta est onerata multitudine feminarum, quas recipere ad instantias & importunitates Principum compelluntur, ut ad necessariam sustentationem earum nequaquam domus ejusdem sufficient facultates. Propter quod indulgeri sibi suppliciter petierunt quod de cetero non recipiant ibi aliquam mulierem; ne, quod absit, suadente humani generis inimico, per ipsas detur occasio delinquendi. Quocirca discretioni vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus inquisita diligentius & cognita veritate statuatis inde quod utilitati Ecclesie ac saluti servientium in eadem noveritis expedire, contradictores &c. Quod si non omnes &c. tu, frater Episcopo, cum eorum altero ea nihilominus exequaris. Datum Romæ apud sanctum Petrum V. Kal. Februarij, anno decimo.

*PRÆPOSITO ET CAPITVLO
Placentino.*

NE super mandato quod pro vobis olim fecimus Placentini aliqua possit in posterum dubietas exoriri, illud de verbo ad verbum vobis duximus subscribendum. *C O N S U L I B V S & civibus Pla-*
centini. Hoc est præceptum quod vobis
in jungimus sub debito præstiti juramenti.
Vt de cetero contra tenorem Lateranensis
Concilij non gravetis Episcopum vel cle-
rum Placentinum exactionibus vel collec-
tis, & restituatis omnes fructus extantes
quos eis abfutisti vel fecisti auferri. Su-
per aliis autem rebus ablatis condescendi-
mus vobis hoc modo, si tamen hanc gra-
tiam velitis gratam habere, ut ad prælens
tria millia librarum illis reddatis, & pro
residuo, sicut offertis, communia obli-
getis eisdem, ita ut vos nomine ipsorum

Epf. 221.
De minuendo
feminarum
numero in do-
mo Canonico-
rum.